

Makedonija: reformator preuzima kontrolu u VMRO

Author: [Todor Stojceovski](#)

Zapadne diplomate veruju da ce tvrda nacionalisticka partija u zemlji uskoro promeniti pesmu.

Velika su ocekivanja da ce izbor novog lidera VMRO-DPMNE ublaziti ako ne i sasvim eliminisati "razarajuci" nacionalizam ove partije.

Na godisnjem kongresu nekada vladajuće partije, održanom prošle nedelje u Ohridu, Nikola Gruevski izabran je predsednika. Funkciju je preuzeo od Ljupca Georgievskog koji je posle 13 godina na ovoj poziciji podneo ostavku zbog katastrofalnih rezultata na izborima prošle godine.

Gruevski - uticajni ekonomista koji je dva puta puta bio na položaju ministra u makedonskoj vladi - sada treba da pomogne partiji da povрати izgubljene glasove pre sledećih izbora.

Da bi uspeo u tome, ovaj tridesettrogodišnji lider mora popraviti imidz VMRO, koji je ugrožen korupcijskim aferama i kritikama sa zapada.

"Ova partija i dalje predstavlja važnu opozicionu silu u Makedoniji. Ali da bismo preuzeli inicijativu, moramo izvršiti rekonstrukciju", izjavio je Gruevski, predviđajući da VMRO može pobediti na sledećim izborima.

Komentarisuci izbor novog lidera, jedan zapadni diplomata izjavio je za IWPR: "Zaista se nadamo da ovo znaci promenu u politici partije. Ali, jos je prerano za zakljucke."

VMRO je postala izuzetno nepopularna medju predstavnicima medjunarodne zajednice uglavnom zbog tvrdokorne nacionalisticke politike koju je vodio Georgievski. Takodje su kritikovane akcije radikalnog ministra unutrasnjih poslova Ljube Boskovskog - za koga su mnogi tvrdili da ohrabruje povratak etnickom nasilju.

Tokom 13 godina svoje istorije partija se zalagala za desnicarsku nacionalisticu politiku.

Georgievski i njegov nekadasnji koalicioni partner Arben Dzaferi iz Demokratske partije Albanaca, DPA, nedavno su se zalozili za etnicku podelu Makedonije i odbacili mirovni sporazum postignut u Ohridu pod pokroviteljstvom Zapada, kojim je okoncan sukob iz 2001. godine, kao "neupotrebljiv".

Ovom stavu su se odmah suprotstavili nova vladajuća koalicija i medjunarodna zajednica, opisujuci ga kao "poziv na rat".

Za razliku od svojih prethodnika, koji su u vise navrata tvrdili da je Ohridski mirovni sporazum bio greska, Gruevski je izjavio da ce VMRO oprezno postupati i zahtevati njegovu punu implementaciju, "sto ukljucuje povratak raseljenih lica, bezbednosne garancije, mir i suverenitet na celoj teritoriji."

U dosadasnjoj istoriji partije u vise navrata je dolazilo do unutrasnjih podela - nekoliko vodećih lidera su je napustili da bi osnovali nove partije, kao sto su VMRO Makedonska i VMRO Vistinska.

Georgievski je odluku da se povuce sa mesta partijskog lidera opisao kao "pragmaticnu", izjavljujuci: "Medjunarodna zajednica me ne voli, novinari me ne vole, jugo-nostalgicari me ne vole, i niko (od njih) ne razume moju koncepciju resavanja albanskog pitanja u Makedoniji."

Bivseg vodju, koji je otvoreno podrzao napore Gruevskog da dobije ovo mesto, kritikovao je Marjan Gorcev, koji se takodje kandidovao za partijskog lidera. "To sto je Georgievski podrzao Gruevskog znaci da smo imali favorizovanog i nefavorizovanog kandidata", izjavio je Gorcev, dodajuci: "U tom smislu, demokratija nije bila postovana. Ipak, kampanja je bila postena."

Gruevski je stekao reputaciju reformatrora jos dok je bio clan vlade. Uveo je VAT sistem 1998. godine i bio je kljucni covek u prodaji gubitaskih javnih preduzeca kao sto su topionica FENI i JUGOHROM. Takodje je uspeo da ubedi parlament da usvoji zakone kojima se suzbijaju korupcija i pranje novca, i otpocne pregovore za ulazak Makedonije u Svetsku trgovinsku organizaciju.

Ali, njegovo reformatorsko nasledje ugrozeno je nizom korupcijskih skandala u koje su bili umesani drugi clanovi vladajuce koalicije.

Posle poraza na proslogodisnjim parlamentarnim izborima, mnogi visoki partijski funkcioneri su uhapseni. Medju njima i bivsi ministar ekonomije Besnik Fetai - prosle nedelje izrucen iz Hrvatske - i bivsi direktor carina Dragan Daravelski, protiv koga je pre dve nedelje u odsustvu podneta optuznica zbog zloupotrebe položaja. Medjunarodna potrenica izdata je 2.juna.

Za razliku od ostalih istaknutih clanova VMRO, Gruevski nije bio povezan ni sa kakvim finansijskim skandalima tokom cetiri godine provedene na mestu ministra trgovine i potom finansija.

Posto je vodjstvo u partiji preuzeo proevropski orijentisani umereni politicar desnog centra, ocekuje se da ce doci do omeksavanja politike VMRO - sto bi moglo dovesti do novih podela unutar partije. "VMRO je nacionalisticka partija, a sada ima lidera koji ni ne zna sta to znaci", izjavio je za IWPR Vladimir Jovanovski, komentator magazina "Forum".

Todor Stojcevski je novinar nedeljnog politickog magazina "Denes".

Location: [Macedonia](#)
[Croatia](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/makedonija-reformator-preuzima-kontrolu-u-vmro>